

Komorní filharmonie Pardubice & Josef Špaček

**smetanova
litomyšl**

program

Sobota 4. července 2026

15.00 hodin

Smetanův dům

Komorní filharmonie Pardubice & Josef Špaček

Felix Mendelssohn-Bartholdy (1807–1849)

Hebridy (Fingalova jeskyně)

10'

koncertní předehra, op. 26

Koncert pro housle a orchestr e moll, op. 64 30'

I. Allegro molto appassionato

II. Andante. Allegretto non troppo

III. Allegretto non troppo – Allegro molto vivace

prestávka

Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791)

Symfonie D dur č. 38 „Pražská“, KV 504

30'

I. Adagio – Allegro

II. Andante

III. Finale. Presto

Josef Špaček – housle

Komorní filharmonie Pardubice

Vahan Mardirossian – dirigent

Předpokládaný konec v 16.30

Úvodní poutavá skladba dnešního koncertu je dalším dílkem mozaiky ročníkového tématu Natura. Nedaleko pevninské západní části Skotska leží souostroví Vnitřní Hebridy, jehož součástí je i neobydlený ostrov Staffa. Na něm se nachází velká přírodní zajímavost – čedičová mořská stěna, tzv. Fingalova jeskyně (někdy též sluj). Dle legendy tam měl kdysi stávat hrad království Morven; velkou proslulost místo získalo i díky epické básni Jamese Macphersona (1736–1796) *Fingal* (jméno skotského krále).

Felix Mendelssohn-Bartholdy navštívil Hebridy v roce 1829 a je doloženo, že když ostrov s jeskyní prvně uviděl, mocně na něj zapůsobil a ihned si v tónině h moll poznamenal úvodní téma skladby. Tu dokončil v roce 1830 a nazval ji *Na osamělý ostrov* (*Zur einsamen Insel*). Poté koncertní předejru označil *Hebridy*, ovšem Breitkopf ji vydal v roce 1834 jako *Fingalovu jeskyni*. Způsobovalo to jistá zmatení, ovšem hudba – ta je překrásná! Drobná kompozice je někdy charakterizována jako jedna z prvních symfonických básní raného romantismu a já se k této tezi velmi přikláním.

Mendelssohnův *Houslový koncert e moll* je jeho jediným koncertem pro nejzpěvnější nástroj a skladatel jej napsal o 15 let později, v roce 1844. Ačkoli to byla doba doznívajícího paganiniovského kultu a převratných technických novinek v houslové hře, je tento koncert klasicky uměřený, přitom však působí bezprostřední účinností. Samozřejmě jde o kompozici virtuózní, ale nikoli bezúčelně ekvilibristickou. Od prvních tónů se noříme do opojného a vlastně nepřerušovaného melodického proudu. Bez obvyklé orchestrální předejry nastupuje rovnou koncertantní hlas: neokázale, ale s vášní a dramatickým nábojem – hlavním tématem *Allegro molto appassionato*. Plynule, bez přerušení přechází 1. věta do roztoužené kantilény *Andante* věty druhé, plné bohaté a sladké melodiky. Po krátkém intermezzu nastupuje attacca finální rondová věta *Allegro molto vivace*, která v opravdu velkém stylu a působivě celé slavné dílo uzavírá.

Obdobně, jako před deseti lety, s láskou připomínáme uvedením *Pražské symfonie* letošní dvojí jubileum **Wolfganga Amadea Mozarta**. Narodil se před 270 lety, 27. ledna 1756 v Salcburku, a 5. prosince 1791, před 235 lety, ve Vídni zemřel. Za svůj nedlouhý život zkomponoval čtyři desítky symfonií, přičemž ty poslední – od č. 35 „*Haffnerova*“ (1782) po č. 41 „*Jupiter*“ (1788) patří bezesporu nejen k tomu vůbec nejlepšimu, co napsal Mozart, ale jsou výjimečnými milníky veškeré hudební literatury.

38. *Symfonii D dur* dokončil Mozart ve Vídni 6. prosince 1786 a v lednu ji s sebou přivezl do Prahy, kde pohostinsky dirigoval v Nosticově (později Tylově, nyní Stavovském) divadle několik představení v té době již velmi populární *Figarovy svatby*. A právě v divadelním orchestru, plném špičkových hráčů (zejména těch na dechové nástroje!), našel vynikajícího uměleckého partnera a svěřil mu premiéru symfonie. Často je citován jeho prý autentický výrok: „Můj orchestr je v Praze.“ První provedení se konalo 19. ledna 1787 a na koncertu Mozart též improvizoval na klavír a mimo jiné zahrál i variace na oblíbenou árii *Non più andrai* z *Figarovy svatby*.

V souvislosti se symfonií zůstanou zřejmě zajímavým tajemstvím a předmětem dalších muzikologických bádání dvě okolnosti: věděl Mozart o pozvání do Čech dříve a symfonii psal pro Prahu (jako později opery *Don Giovanni*, resp. *La clemenza di Tito*)? Nebo – a to mnohem spíše – získalo dílo přívlastek *Pražská* později, podle víceméně náhodného místa své premiéry? A pak – z hlediska formy nepřehlédnutelná záležitost: *Pražská symfonie* je naprosto nezvykle pouze třívětá (!), neboť postrádá v té době standardní *Menuet*. Kde leží pravda? Že jej Mozart prostě nestačil napsat, nebo že vše, co říci chtěl, dokonale vyslovil v jiných částech symfonie? Vždyť celá skladba působí zcela přirozeně jako suverénní uzavřené dílo. Otevírá ji pomalý, takřka čtyřminutový vážný úvod, po němž se rozběhne energické *Allegro*. *Andante* věty druhé plyne v hybném tempu a přece, umístěné mezi sonátovou první větou a efektním, rondově koncipovaným *Finale*, tvoří ideální kontrast. Dokonalá hudba!

Vojtěch Stříteský

Josef Špaček

Josef Špaček je houslista, který si svou hrou podmaňuje publikum celého světa a řadí se mezi nejvýraznější a nejuznávanější talenty své generace. Jeho hra vyniká technickou jistotou, virtuozitou, osobitým výrazem a širokým rozsahem barevnosti zvuku. Mezi vrcholy sezóny 2025/2026 patří debuty s Pittsburským symfonickým orchestrem a Petrem Popelkou, Londýnským filharmonickým orchestrem a Edwardem Gardnerem, Symfonickým orchestrem NHK a Jakubem Hrůšou, Hongkongskou filharmonií a Anjou Bihlmaier. Byl rezidentním umělcem haagského Residentie Orchestra s Anjou Bihlmaier a Junem Märkle. Opakovaně hostuje na prestižním festivalu ve Verbier. V posledních dvou letech vydal Supraphon vysoce ceněné nahrávky houslových koncertů Bohuslava Martinů se Symfonickým orchestrem Českého rozhlasu a dirigentem Petrem Popelkou. Josef Špaček studoval pod vedením renomovaných pedagogů Idu Kavafian a Jaime Lareda na Curtisově hudebním institutu ve Filadelfii nebo Itzhaka Perlmana na newyorské Juilliard School. Po devíti sezónách na pozici koncertního mistra České filharmonie se od sezóny 2019/2020 plně věnuje sólové dráze a s Českou filharmonií nadále spolupracuje z pozice rezidentního umělce. Josef Špaček hraje na housle „LeBrun; Bouthillard“ Guarneri del Gesù cca. 1732 zapůjčené společností Ingles & Hayday.

Komorní filharmonie Pardubice

Komorní filharmonie Pardubice působí od roku 1969. Už krátce po svém vzniku se stala pod taktovkou svého prvního šéfdirigenta Libora Peška předním českým orchestrálním tělesem. Od září 2018 stál v čele orchestru po sedm sezón šéfdirigent Stanislav Vavřínek, v září 2025 se této funkce ujala mezinárodně respektovaná osobnost Vahan Mardirossian. Filharmonie v Pardubicích pořádá tradiční abonentní cykly a další mimořádné koncerty, stále více se také zaměřuje na mladou i nejmladší generaci posluchačů. Pravidelným obohacením jejího repertoáru, v němž převažuje hudba klasicismu a dvacátého století, jsou také multižánrové a crossoverové projekty, které jsou důkazem, že kvalitní hudbu je možné provádět na špičkové úrovni napříč žánry a styly. Komorní filharmonie se prezentuje i v dalších městech Pardubického kraje a celé republiky. Pravidelně se účastní nejvýznamnějších festivalů v České republice, jakými jsou Mezinárodní hudební festival Pražské jaro, Smetanova Litomyšl, Mezinárodní hudební festival Leoše Janáčka, Mezinárodní hudební festival Český Krumlov a další. Vystupuje na prestižních evropských pódii, zavítala do USA a do Číny, absolvovala též tři turné po Japonsku. Pracuje s předními našimi i zahraničními dirigenty a sólisty, svou bohatou diskografii rozšiřuje stále o nové nahrávky na CD.

Vahan Mardirossian

Arménský dirigent a klavírista absolvoval v roce 1996 s vyznamenáním pařížskou konzervatoř. Po mnoho let byl hlavním dirigentem Caen Symphony Orchestra ve Francii a hudebním ředitelem Národního komorního orchestru Arménie (NCOA). Od sezóny 2019/2020 působí jako šéfdirigent City Chamber Orchestra of Hong Kong a současně je od roku 2020 hudebním ředitelem Orchestre Royal de Chambre de Wallonie. V minulosti řídil Symfonický orchestr Českého rozhlasu, Národní orchestr oblasti Pays de la Loire, Arménskou filharmonii, Prague Philharmonia, České komorní sólisty, Libanonskou filharmonii, Orchester Amalgam, Toulonský operní orchestr, orchestry z Douai a Cannes ve Francii a Komorní filharmonii v Novosibirsku. Po velmi úspěšném debutu s Tokijskou filharmonií byl přizván k dirigování Symfonického orchestru NHK a Japonské filharmonie. Na CD natočil Čajkovského *Houslový koncert D dur* se Stéphanie-Marie Degand a Caen Symphony Orchestra i *Hudbu pro smyčce* Florentiny Mulsant, a to s Národním komorním orchestrem Arménie. Pardubickému publiku se představil poprvé roku 2023, kdy stanul na dirigentském stupínku zahajovacího koncertu Pardubického hudebního jara. S Komorní filharmonií Pardubice jej pojí také rozsáhlá diskografie pro prestižní nizozemský label Brilliant Classics. Od sezóny 2025/2026 se stal jejím novým šéfdirigentem.

Dnes pro vás hrají

Koncertní mistryně

Markéta Čepická

1. housle

Martina Bártová

Lucia Benešová

Iva Dostálová

Asako Someya

Zdeňka Vránová Krebsová

2. housle

Lenka Krytinářová Uhlíková

Václava Ježková

Igor Lecian

Markéta Lejsková

Zuzana Podzimková

Jana Stránská

Viola

Pavla Honsová

Julia Kriechbaum

Helena Mědílková

Elnara Taghizade

Violoncello

Josef Bartoň

David Matoušek

Helena Spudilová

Alena Šístková

Kontrabas

Radek Pokorný

Ema Světlíková

Flétna

Veronika Pejřilová

Michaela Blažková

Hoboj

Vojtěch Podroužek

Ludmila Bartoníčková

Klarinet

Vladimír Brablec

Aleš Hejzman

Fagot

Filip Krytinář

Samuel Berčík

Lesní roh

Marie Kosová

Magdaléna Kulišová

Trubka

Karel Houdek

Martin Maroul

Tympány

Cécile Boiffin

Generální partner

ČESKÁ S
spořitelna

Hlavní partneři

Oficiální partneři

SKODA

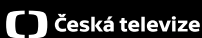
Partner festivalových projektů České filharmonie

J&T BANKA

Partneři

Generální mediální partner

Hlavní mediální partner

Mediální partneři

RESPEKT

Reportér

Forbes

**Klasika
Plus.cz**

OPERA+

mezzo

medici.tv

Za podpory

Ministerstvo
kultury

**PARDUBICKÝ
KRAJ**

Litomyšl
moderní historické město

Zámecké návrší
Litomyšl

**NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV**

**sona
ce.v.na
Cřeva**
NADAČNÍ FOND
SONI ČERVENÉ

Advokátní kancelář festivalu

Zlatí podporovatelé

**Kocián
Šolc
Balaščík**

**micronix
group**

umdasch
THE STORE MAKERS

České dráhy
Moderně a společně

Oficiální dopravce

Oficiální dodavatelé

PRIMATOR

MATTONI 1873
SOURCES AND TASTES OF EUROPE

Stříbrní podporovatelé

GASCO

FILIPA

RIETER

STRABAG
WORK ON PROGRESS

SPEA
OLOMOUC, s. r. o.

Sázava
PEKAŘSTVÍ • CUKRÁŘSTVÍ

EUROVIA

DKCHEMO®

ORPA
SINCE 1884

O₂

BTTO

Powertica
Energie

Floreum
zahradní centrum

doubleshot

offio

**Správa
a údržba
sálů**
Pardubického kraje

elo

respect.
Group

woolife

NONN
Konfektice • Alena Nemová

SUPAPHON

IVECO
BUS

čeps

NEMOCNICE
PARDUBICKÉHO KRAJE